

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015		Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5-1- 2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1 Арк / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

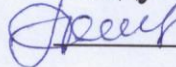
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Конкурентоспроможність в туризмі та готельно-ресторанному господарстві»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

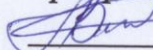
Схвалено на засіданні кафедри
туризму та готельно-ресторанної
справи

26 серпня 2024 р.,
протокол № 9

Завідувач кафедри

 Альона КЛИМЧУК

Гарант освітньо-професійної
програми

 Валентина ЛЮБЧЕНКО

Розробники: д.е.н., професор кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Альона КЛИМЧУК,

к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Віталіна КАЛЕНСЬКА

Житомир

2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 19/2</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Конкурентоспроможність в туризмі та готельно-ресторанному господарстві» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійна програма «Туризмознавство» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	обов'язкова (обов'язкова, вибіркова)	
Модулів – 1	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи – 3,6	Освітній ступінь «магістр»	Лекції	
		16 год.	- год.
		Практичні	
		32 год.	- год.
		Лабораторні	
		0 год.	- год.
		Самостійна робота	
42 год.	- год.		
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання студентам теоретичних знань щодо управління міжнародною конкурентоспроможністю продукції, туристичного підприємства та формування умінь аналізувати чинники що впливають на рівень конкурентоспроможності, планувати та організовувати діяльність по підвищенню її рівня.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- формування знань, категоріального апарату, особливостей і механізмів управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства в умовах глобалізації;
- вивчення принципів і методів підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, показників та факторів міжнародної конкурентоспроможності підприємства;
- вироблення навичок із застосування загальних та спеціальних методів управління міжнародною конкурентоспроможністю туристичного підприємства;
- набуття умінь розробляти, корегувати та контролювати стратегію конкурентоспроможності підприємства та організовувати діяльність щодо її реалізації.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація»:

ЗК1.Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

СК9. Здатність оцінювати територіально-рекреаційний потенціал ринку та попиту на екскурсійні послуги в туристичних дестинаціях.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»:

ПРН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

ПРН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/5

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;
- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль

Змістовий модуль 1. Фактори конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу

Тема 1. Конкуренція в системі ринкової економіки (ЗК1, СК6, ПРН 6)

У цій темі розглядаються основні поняття конкуренції та конкурентних відносин у ринковій економіці, визначається роль конкуренції як рушійної сили розвитку ринкових відносин. Вивчаються основні типи конкуренції, форми її прояву, а також аналізуються сучасні тенденції розвитку конкурентного середовища на ринку туристичних послуг.

Тема 2. Конкурентоспроможність товарів і послуг на вітчизняному та світовому ринку послуг (ЗК2, СК9, ПРН10)

Тема спрямована на визначення ключових характеристик конкурентоспроможності туристичних товарів і послуг на внутрішньому та світовому ринках. Аналізуються фактори, що формують конкурентні переваги, та шляхи їх підвищення в контексті глобальних і локальних ринкових умов. Розглядається позиціонування товарів і послуг, а також розробка конкурентних стратегій для успішної діяльності на ринках.

Тема 3. Фактори забезпечення конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу (ЗК1, СК6, ПРН6)

Тема присвячена аналізу та оцінці факторів, що забезпечують конкурентоспроможність підприємств у сфері туризму та гостинності, таких як якість послуг, інноваційні технології, кадровий потенціал, маркетинг та ефективна взаємодія з ринковим середовищем. Вивчаються шляхи створення та підтримки конкурентних переваг підприємства, а також механізми управління якістю для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/6

досягнення сталих результатів.

Тема 4. Аналіз і оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства (ЗК1, СК9, ПРН10)

Ця тема охоплює методи та інструменти для аналізу рівня конкурентоспроможності підприємств, включаючи SWOT-аналіз, модель Портера, матрицю конкурентних переваг та інші підходи. Вивчається процес комплексного оцінювання конкурентних позицій та розробка стратегій для покращення цих показників.

Тема 5. Конкурентоспроможність індустрії гостинності у світовому господарстві (ЗК2, СК6, ПРН6)

Тема зосереджується на аналізі та порівнянні конкурентоспроможності індустрії гостинності у світовому масштабі. Розглядаються успішні моделі управління конкурентоспроможністю в різних країнах, вплив глобалізації на розвиток індустрії гостинності та адаптація українських підприємств до сучасних тенденцій світового ринку.

Тема 6. Мікростратегії і конкурентоспроможності підприємства (ЗК1, СК9, ПРН10)

Тема присвячена розробці індивідуальних мікростратегій, що дозволяють підтримувати та покращувати конкурентоспроможність підприємства на різних етапах його розвитку. Розглядаються такі стратегії, як фокусування на якості послуг, інноваційність, стратегія ціноутворення та адаптація до змін у зовнішньому середовищі.

Змістовий модуль 2. Регулювання конкуренції

Тема 7. Система управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу на вітчизняному та світовому ринку (ЗК1, СК6, ПРН6, ПРН10)

Ця тема охоплює концепцію та структуру системи управління конкурентоспроможністю туристичних підприємств та підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Розглядаються методи та моделі управління, які забезпечують стабільність конкурентних позицій як на національному, так і на світовому ринку. Учасники вивчають процеси створення та реалізації конкурентних стратегій, управління маркетингом, якістю послуг, інноваційними проектами та кадровим потенціалом, а також аналізуються приклади успішних практик із міжнародної практики.

Тема 8. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях (ЗК2, СК9, ПРН6, ПРН10)

У цій темі розглядаються основні принципи та механізми регулювання конкуренції на різних рівнях: державному, міждержавному та міжнародному. Вивчається нормативно-правова база конкурентної політики, регулювання монополізму та антимонопольні заходи, а також роль міжнародних організацій у регулюванні конкуренції. Особлива увага приділяється питанням забезпечення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 19/7</i>

рівних умов на ринку, захисту інтересів споживачів та правових аспектів конкуренції в умовах глобалізації.

Тема 9. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації (ЗК2, СК6, ПРН6, ПРН10)

Тема зосереджується на аналізі впливу глобалізаційних процесів на конкурентоспроможність підприємств. Розглядаються основні виклики та можливості, що виникають для туристичних підприємств та індустрії гостинності в умовах глобалізації. Досліджуються стратегії адаптації бізнесу до нових умов, підвищення якості та диференціації послуг для утримання позицій на міжнародних ринках. Також розглядаються питання конкурентних переваг у глобальному контексті, роль інноваційних технологій та інтеграційних процесів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024	
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/8	

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль								
Змістовий модуль 1. Фактори конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу								
Тема 1. Конкуренція в системі ринкової економіки.	10	2	4	5	-	-	-	-
Тема 2. Конкурентоспроможність товарів і послуг на вітчизняному та світовому ринку послуг.	10	2	4	5	-	-	-	-
Тема 3. Фактори забезпечення конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу.	10	2	4	5	-	-	-	-
Тема 4. Аналіз і оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства.	10	1	4	5	-	-	-	-
Тема 5. Конкурентоспроможність індустрії гостинності у світовому господарстві.	10	1	4	5	-	-	-	-
Тема 6. Мікстратегії і конкурентоспроможності підприємства.	10	2	4	5	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	60	10	24	30	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Регулювання конкуренції								
Тема 7. Система управління конкурентоспроможністю туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу на вітчизняному та світовому ринку.	10	2	4	4	-	-	-	-
Тема 8. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях.	10	2	2	4	-	-	-	-
Тема 9. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації.	10	2	2	4	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 2	30	6	8	12	-	-	-	-
ВСЬОГО	90	16	32	42	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/9

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль			
Змістовий модуль 1. Фактори конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу			
1	Тема 1. Конкуренція в системі ринкової економіки.	4	-
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товарів і послуг на вітчизняному та світовому ринку послуг.	4	-
3	Тема 3. Фактори забезпечення конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу	4	-
4	Тема 4. Аналіз і оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємства готельно-ресторанного бізнесу	4	-
5	Тема 5. Конкурентоспроможність галузі у світовому господарстві	4	-
6	Тема 6. Мікростратегії конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу	4	-
Змістовий модуль 2. Регулювання конкуренції			
7	Тема 7. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на вітчизняному та світовому ринку.	4	-
8	Тема 8. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях.	2	-
9	Тема 9. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації.	2	-
РАЗОМ		32	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 10

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль			
Змістовий модуль 1. Фактори конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу			
1	Тема 1. Конкуренція в системі ринкової економіки.	5	-
2	Тема 2. Конкурентоспроможність товарів і послуг на вітчизняному та світовому ринку послуг.	5	-
3	Тема 3. Фактори забезпечення конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу	5	-
4	Тема 4. Аналіз і оцінювання конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємства готельно-ресторанного бізнесу	5	-
5	Тема 5. Конкурентоспроможність галузі у світовому господарстві	5	-
6	Тема 6. Мікростратегії конкурентоспроможності туристичного підприємства та підприємств готельно-ресторанного бізнесу	5	-
Змістовий модуль 2. Регулювання конкуренції			
7	Тема 7. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на вітчизняному та світовому ринку.	4	-
8	Тема 8. Регулювання конкуренції на національному і міжнародному рівнях.	4	-
9	Тема 9. Конкурентоспроможність в умовах глобалізації.	4	-
РАЗОМ		42	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 11

7. Індивідуальні самостійні завдання

1. Підготовка оглядів періодичної літератури наукових монографій.
2. Підготовка рефератів доповідей за обраною темою
3. Добір і обробка статистичної інформації, підготовка аналітичних довідок.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

Теми рефератів:

1. Особливості конкуренції на ринку послуг гостинності.
2. Методи конкурентної боротьби, їх зміст.
3. Сутність недобросовісної конкуренції.
4. Основні умови ефективної конкуренції.
5. Шляхи попередження монополізму в індустрії гостинності.
6. Риси властиві олігополістичному ринку.
7. Характеристика основних способів суперництва.
8. Відмінності між «ринком покупця» і «ринком продавця».
9. Основні етапи розвитку теорії конкуренції.
10. Сутність принципу «невидимої руки».
11. Сутність концепції рушійних сил.
12. Система цінності як джерело пошуку конкурентних переваг.
13. Вплив споживачів послуг на конкурентні переваги.
14. Конкурентні переваги не правового характеру.
15. Конкурентні переваги, засновані на економічних факторах.
16. Технологія формування конкурентних переваг.
17. Методи оцінювання конкурентних позицій підприємства сфери гостинності.
18. Рівень конкурентоспроможності підприємств.
19. Ознаки за якими визначають конкурентів оцінюваного підприємства індустрії гостинності.
20. Порядок оцінювання конкурентоспроможності підприємства параметричним методом.
21. Критерії та показники визначення конкурентоспроможності підприємств індустрії гостинності на фінансовому, кредитному ринках.
22. Конкурентоспроможність послуги і методи конкурентної боротьби.
23. Критерії та показники оцінки конкурентоспроможності туристичного продукту.
24. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності послуг гостинності.
25. Життєвий цикл конкурентної переваги.
26. Умови забезпечення конкурентоспроможності туристичної послуги.
27. Основні та другорядні вимоги до продукту-аналогу конкурента, що використовується в оцінюванні конкурентоспроможності туристичного продукту.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 12

28. Вимоги до персоналу підприємств індустрії гостинності.
29. Джерела інформації про діяльність підприємств індустрії гостинності.
30. Вимоги до вибору підприємств-конкурентів для оцінювання конкурентоспроможності.
31. Порівняння практики ціноутворення і динаміки цін.
32. Аналіз організації збутової мережі й засобів стимулювання продаж
33. Форми прямого й непрямого вираження намірів конкурента.
34. Порівняння стратегій позиціонування послуг на ринку.
35. Побудова конкурентної карти ринку й систематизація конкурентних переваг.
36. Підходи до аналізу внутрішнього середовища підприємства.
37. Методика оцінки стратегічного потенціалу і конкурентного статусу підприємства.
38. Поняття ризику стратегії підприємства.
39. Стратегія негайного реагування на потреби ринку.
40. Типи конкурентної поведінки підприємств на ринку туристичних послуг.
41. Прийнятний ризик стратегії підприємства.
42. Підходи до декомпонування корпоративної стратегії підприємства.
43. Порядок формування стратегії зовнішнього розвитку підприємства.
44. Зміст розділів стратегічного плану.
45. Поняття і загальна характеристика бізнес-плану.
46. Зміст і методика складання інвестиційного бізнес-плану.
47. Зміст і методика складання бізнес-плану фінансового оздоровлення.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання.

Результат навчання	Методи навчання
<i>ПРН6</i> Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків,

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 13

Результат навчання	Методи навчання
	написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
<i>ПРН10</i> Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	<ul style="list-style-type: none"> – Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
<i>ПРН6</i> Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік
<i>ПРН10</i> Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	<ul style="list-style-type: none"> – Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Експрес-тестування – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Залік

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 14

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Процедура складання заліку визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	100	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	80	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах	до 10	-
2. Підготовка наукових статей	до 10	
Разом за виконання завдань поточного контролю	100	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 15

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання поточних тестових завдань	30	-
Виконання та захист завдань, кейсів	20	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{Уд100} \times ВК_{Уд} + P_{ТЗ100} \times ВК_{ТЗ} + P_{ЗК100} \times ВК_{ЗК}) \times К_{НЗ}, \quad (1)$$

де $P_{НЗ}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

$P_{В100}$, $P_{Уд100}$, $P_{ТЗ100}$, $P_{ЗК100}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_{В}$, $ВК_{Уд}$, $ВК_{ТЗ}$, $ВК_{ЗК}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання поточних тестових завдань, за виконання та захист завдань, кейсів. Значення вагових коефіцієнтів становить:

$$ВК_{В} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$$ВК_{Уд} = 10 \div 80 = 0,125;$$

$$ВК_{ТЗ} = 30 \div 80 = 0,375;$$

$$ВК_{ЗК} = 20 \div 80 = 0,25;$$

$К_{НЗ}$ – коригувальний коефіцієнт. Значення коригувального коефіцієнту становить $К_{НЗ} = 80 \div 100 = 0,8$.

Якщо здобувач вищої освіти набрав за поточний контроль 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 16

процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35–49 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 17

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Зараховано	90-100
B	Зараховано	82-89
C		74-81
D	Зараховано	64-73
E		60-63
FX	Не зараховано	35-59
F	Не зараховано	0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Конкурентоспроможність	Competitiveness
2	Конкурентна перевага	Competitive Advantage
3	Конкурентна стратегія	Competitive Strategy
4	Моніторинг конкурентоспроможності	Competitiveness Monitoring
5	Оцінка конкурентоспроможності	Competitiveness Assessment
6	Управління конкурентоспроможністю	Competitiveness Management
7	Ринкова позиція	Market Position
8	Аналіз конкурентів	Competitor Analysis
9	Стратегічний менеджмент	Strategic Management
10	Конкурентне середовище	Competitive Environment
11	Диференціація послуг	Service Differentiation
12	Бар'єри для входу на ринок	Barriers to Market Entry
13	Цінова конкуренція	Price Competition
14	Неконкурентна поведінка	Non-Competitive Behavior
15	Позиціонування на ринку	Market Positioning
16	Маркетингова стратегія	Marketing Strategy
17	Ринковий сегмент	Market Segment
18	Стратегія ціноутворення	Pricing Strategy
19	Якість обслуговування	Service Quality
20	Унікальна торговельна пропозиція	Unique Selling Proposition (USP)
21	Сталий розвиток підприємства	Sustainable Business Development
22	Репутаційний капітал	Reputational Capital

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 19/ 18

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
23	Конкурентна стійкість	Competitive Resilience
24	Інноваційна діяльність	Innovative Activity
25	Бенчмаркінг	Benchmarking
26	SWOT-аналіз	SWOT Analysis
27	Конкурентний ринок	Competitive Market
28	Конкурентна стратегія позиціонування	Competitive Positioning Strategy
29	Порівняльний конкурентоспроможності	Comparative Competitiveness Analysis

12. Рекомендована література

Основна література

1. Котова І. Ю., Соловей, В. Г. (2022). Стратегічний маркетинг в туризмі. Київ: Видавництво НТУУ «КПІ».
2. Буряк А. В. (2021). Маркетинг туристичних послуг: теорія та практика. Львів: Видавництво «Піраміда».
3. Ковальчук О. І. (2023). Інноваційні стратегії в туристичному маркетингу. Харків: Видавництво «Фоліо».
4. Деркач І. А., Лисенко, О. М. (2022). Сталий розвиток і стратегічний маркетинг в туризмі. Одеса: Видавництво "Астропринт".
5. Мельник В. О. (2021). Управління бізнес-портфелем в туризмі. Київ: Видавництво «Книга».
6. Палій О. С., Гончарук, В. М. (2022). Конкурентоспроможність підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Львів: Видавництво «Світоч».
7. Руденко І. В. (2021). Маркетинг готельних послуг: стратегічні підходи. Харків: Видавництво «Ранок».
8. Гнатенко М. П. (2020). Конкурентний аналіз в туризмі. Київ: Видавництво «Альтернатива».
9. Волошина А. О. (2023). Інновації в управлінні туристичними підприємствами. Одеса: Видавництво «Літера».
10. Тимошенко С. В. (2022). Маркетинг дестинацій: сучасні підходи та методики. Київ: Видавництво «Поліграфіст».

Допоміжна література

1. Яремчук І. В. (2020). Аналіз ринкових тенденцій у туристичному бізнесі. Львів: Видавництво «Академія».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-19.10- 04.01/242.00.1/М/ ОК5 -1-2024
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 19/ 19</i>

2. Федорова Н. О. (2019). Маркетингова стратегія для туристичних компаній. Київ: Видавництво «Інтерсервіс».

3. Кузьменко П. В. (2022). Туристичні дестинації та брендинг. Харків: Видавництво «Примус».

4. Шевченко О. В. (2021). Методи оцінки ефективності маркетингових стратегій. Одеса: Видавництво «Бізнес-ОПТ».

5. Вороніна Ю. В. (2020). Портфельне управління та стратегічний аналіз. Київ: Видавництво «Професіонал».

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. World Tourism Organization (UNWTO) - <https://www.unwto.org>
2. Journal of Travel Research - <https://journals.sagepub.com/home/jtr>
3. Tourism Management - <https://www.journals.elsevier.com/tourism-management>
4. Marketing Insights for Tourism Professionals - <https://www.marketinginsights.com/tourism>
5. TripAdvisor Insights - <https://www.tripadvisor.com/Insights>